

ἀγριεύομαι Κάρπ. Κρήτ. ἕγριεύομαι Σύμ. ἀγρεύομαι Πόντ. (Οφ.) ἀγρεύκομαι Πόντ. (Κερασ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος. Ὁ τύπ. ἀγριεύγω καὶ ἐν τῷ Ερωτοκρ. Δ στ. 415 (ἕκδ. ΣΞανθουδ.) Τὸ διηγερέον προλθεν ἐκ τοῦ ἄγριεύω κατ' ἐπένθ. τοῦ ι. Διὰ τοὺς τύπ. ἀγρεύω καὶ ἀεργεύγω πβ. ἄγρος καὶ ἀεργιος ἐν λ. ἄγριος, διὰ δὲ τὴν ἀφαίρ. τοῦ α ἐκ τοῦ ἕγριεύω καὶ γρεύω ίδ. ΓΧατζιδ. MNE 1, 213.

1) Ἀμτβ. Ἐξαγριοῦμαι, παροξύνομαι, ἔρεθίζομαι
α) Ἐπὶ ἐμψύχων κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Ἀγριεψεν τὸ ἄλογο - ἡ κάττα - δ σκύλλος κοιν. Μὴ φωνάζης, γιατὶ ἀγριεύει τὸ πουλάρι Ἡπ. Ἀπόγιρι τὰ σκύλλα ἀγριώψαν πουλύ, δὲν ξέρου γιατὶ ἔτρονγαν (ὑλάκτουν) Σισάν. Ἀγριψι τὸν μιλίδδ' (δρος τῆς μελισσοκομίας. Λέγεται δταν ἐν τῇ κυψέλῃ πολλαπλασιάσωνται οἱ κηφήνες, ἐλαττώνωνται δὲ αἱ ἐργάτιδες) Χαλκιδ. (πβ. τὸ ἀρχ. ἀγριαίνειν ἐπὶ ζῷων ὅμοίως λεγόμενον). Τὸ παιδίν μ' ἀεργεύει καὶ πάει (δσημέραι καθίσταται ἀγριώτερον, μᾶλλον ἀτίθασον) Μεγίστ. Ἀμ' ἀγριέψῃ λιγάκι δ πατέρας του, τοῦ πάει τρίτη καὶ τετάρτη (τρόμος τὸ καταλαμβάνει) Πελοπν. (Αρκαδ.) Τί σοῦ είπα κι ἀγριώψις; Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἐγρεψεν καὶ τερεῖ με (μὲ προσβλέπει μὲ ἀγριον ὅμμα) Χαλδ. Ἡ σημ. καὶ ἐν τῷ Ερωτοκρ. Πβ. Δ στ. 415 (ἕκδ. ΣΞανθουδ.) «Θωρῶ μὲ δίχως ἀφορμὴ ἀγριεύγεις καὶ μανίζεις». Συνών. ἄγριαίνω, θυμώνω.

β) Ἐπὶ ἀψύχων κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.): Ἀγριεψαν τὰ μάτια του κοιν. Ἐγρεψαν τ' ὅμματα τ' Χαλδ. Ἀγριεύει ἡ θάλασσα (λαμβάνει ἀγριάν μορφήν, ταράσσεται, ἔξεγείρεται). Ἀγριεύει ὁ ἀέρας - δ καιρὸς (γίνεται σφοδρότερος) κοιν. Ἀγριεύοντα τὰ βουνά ἀπ' τὰ χιόνια Ἡπ. Ἀγριεμένη θάλασσα (πβ. Λουκιαν. Τόξαρ. 20 «πέλαγος ἥγριωμένον»), ἀγριεμένο πρόσωπο κοιν. Τὸ κηπάρι ἀγριέψει τόσα χρόνια ἀπεριποίητο Παξ. Ἕγριεψε τὸ χωράφι (ἔμεινεν ἀκαλλιέργητον καὶ ἐκ τούτου ὑλομανεῖ) Χίος Βουνό ἀγριεμένο (τὸ μὴ ἔχον ἐπὶ τῶν κλιτύων του καλλιεργουμένους ἀγροὺς) Κύθν. Πβ. τὸ ἀρχ. ἀγριῶ ἐπὶ τόπου ὅμοίως λεγόμενον. Ἐπίσης ἄγριω μα. Καὶ μετβ. ἀγριῶ, ἔξαγριῶ, ἔρεθίζω, παροξύνω **α)** Ἐπὶ ἐμψύχων κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Χαλδ. κ. ἄ.) Τσακων.: Μὴ ἀγριεύῃς τὸ βόδι Πελοπν. (Λακων.) Ἀγριγεψεις τὰ πουλάρια Κρήτ. Ἕγριεψές το τὸ ζῷ; δὲ δὸ πιάν' (ἐὰν ἔξαγριώσῃς τὸ ζῷον, δὲν δύνασαι νὰ τὸ συλλάβῃς) Μύκ. Ἀγριώψα τὸ μ' λάρο' κι ἔφ' γι Ἡπ. Ἀγρεύω τ' αἴγιδ' Χαλδ. Ἐγρεψες τὰ κοσσάρας (ὅρνιθας) Κερασ. Μὲ τὰ λόγια δου τὸν ἀγριγεψενε Κρήτ. Τὸν ἀγριέψει καὶ δὲν ἔρχεται πλεὰ Πελοπν. (Αρκαδ.) Εἰν' ἀγριμένον τὸν σκύλλα, μὴν τὸν ζ' γάρ', θά σι φάγη (μὴ τὸ πλησιάζης, θὰ σὲ δαγκάσῃ) Στερελλ. (Αίτωλ.) || Ἀσμ.

Τὸν Ἀποίλι καὶ τὸν Μά' | πέρδικαν ἐμέρωνα
κι ὅσο τὴν ἐμέρωνα, | τόσο 'κείν' ἐγριεύγετο
κι ἐκακωσυνεύγετο

Κάρπ. **β)** Ἐπὶ ἀψύχων κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.) Τσακων. Ἀγριεύω τὰ μάτια μου κοιν. Ἀγρεύω τ' ὅμματα Κερασ. Ἀμ' ἀγριεύ' τοὺς μάτις οὐ πατέρας, τρέμ' τοὺς πιδι Αίτωλ. **2)** Μέσ. φέρομαι ἀγροίκως, σκαιῶς πρός τινα Σύμ.: Τί μοῦ ἕγριεύεσαι τώρα; **3)** Μετβ. εἰς ταραχὴν καὶ φόβον ἐμβάλλω τινά, φοβῶ Κρήτ. Πόντ. (Κερασ. Οφ. Τραπ.) κ. ἄ.: Τ' ὄνειρο ἀποὺ εἰδενε τὸν ἀγριγεψενε Κρήτ. Ἐνδέθηκενε 'ς τὰ σκοτεινὰ καὶ τὸν ἀγριγεψενε τὸ σκοτίδι αὐτόθ. Ὁ δέσκαλον ἔγρεψεν τὸ παιδίν κι ἀλλο 'κι θέλ' νὰ πάγ 'ς σὸ σκολεῖον (ὁ διδάσκαλος ἐφόβησε τὸ παιδί καὶ δὲν θέλει πλέον νὰ φοιτήσῃ εἰς τὸ σχολεῖον) Τραπ. Ἀπίκα

λακιοτία λέσ τοδ' ἀγρεύεις τὸ γαρδέλλι (τοιούτους λόγους λέγεις καὶ φοβίζεις τὸ παιδίον) **Οφ.** Ἐποίτᾶς ἀτόσα τὰ μάτα τ' τοδ' ἔγρεψέ με (ἔκαμεν τόσον μεγάλους τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ μ' ἐφόβησε) αὐτόθ. Μή μου τὰ λέσ αὐτὰ κι ἀγριεύομαι Ἀρτάκ. Πάνορμ. Ἀγριεύτηκα ἀμα είδα τὸ λείψανο (τὸν νεκρὸν) **Ανδρ.** Μαναχός ἀπέσ' 'ς σ' δοπίτ' ἀγρεύομαι (μόνος μέσα εἰς τὸ σπίτι φοβοῦμαι) **Οφ.** Τῇ νύχτα ἀγρεύομαι τοδι πουθὲ οὐ πάγω (τὴν νύκτα φοβοῦμαι καὶ δὲν πηγαίνω πουθενά) αὐτόθ.

ἀγρίζευτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γριζευτὸς <γριζεύω.

Ο ἀνεκρίζωτος, δ μὴ ἀνασκαφεὶς καὶ καθαρθεὶς ἐκ τῶν φιζῶν, κυρίως ἐπὶ δάσους, ὅπερ τεμνόμενον γίνεται ἀγρός, ἦ ἐπὶ ἀγροῦ χερσωθέντος καὶ δεομένου ἀνασκαφῆς.

ἀγριλίκη τό, Ἡπ. (Δρόβιαν.) Πελοπν. (Γορτυν. Μεγαλόπ. Μεσσ.) ἀγριλίκη Μακεδ. (Γρεβεν.) Σάμ. ἕγριλίκη Πελοπν. (Λάστ.) ἀγονιλίκη Πελοπν. (Μεσσ.) ἀγονιλίκη Πελοπν. (Μεσσ.) ἕγονιλίκη Πελοπν. (Μεσσ.) ἀγαρλίκη Α.Ρουμελ. (Καρ.) ἀγαρλίκη Θεσσ. ἕγαρλίκη Θεσσ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. aγιrlīk.

1) Προγαμιαία δωρεὰ τοῦ γαμβροῦ πρὸς τὴν νύμφην ίδιᾳ, δταν οὗτος χῆρος ὃν ἔρχεται εἰς δεύτερον γάμον, ἦ δὲ νύμφη είναι παρθένος ἔνθ' ἀν. **2)** Προγαμιαία δωρεὰ τοῦ γαμβροῦ πρὸς τὴν νύμφην, δταν ἔρχεται εἰς τέταρτον γάμον, διὰ νὰ πείσῃ αὐτὴν νὰ στέρεξῃ εἰς τὸν γάμον τοῦτον μὴ δηντα νόμιμον Πελοπν. (Μεσσ.): Ο γαμπρὸς τῆς γοράφει ἐν' ἀμπέλι γιὰ ἕγονιλίκη.

ἀγριλίτσα ἡ, Κεφαλλ.

Ἀγγώστου ἐτύμου.

Τὸ φυτὸν πουτορία ἡ Καλαβρική (putoria Calabrica). Συνών. ἄγριορροιζαρίο.

ἀγριλλιαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγριλλιαστος Σάμ. ἀγριλλιαγος Πελοπν. (Κυνουρ.) ἀγριλλιασ Πελοπν. (Βούρβουρο.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γριλλιαστὸς <γριλλιάζω. Διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ γ ἐν τῷ τύπ. ἀγριλλιασ πβ. καὶ ἀνέγγιασ ἐκ τοῦ ἀνέγγιαγος, δι' ὃ ίδ. ἀγγιαχτος.

Αβραστος, ἀψητος, ἐπὶ κρέατος ἔνθ' ἀν.: Μὰ τί, θὰ τὸ φάμε ἀγριλλιαγο; Κυνουρ.

ἀγριμάκη τό, Κρήτ.

Υποκορ. τοῦ ούσ. ἄγριμη.

Τὸ μικρὸν ἄγριμη **2 β**, δ ἰδ.: Ἀσμ.

Ἄγριμα κι ἀγριμάκη μου, λάφια μου μερωμένα.

ἀγρίμι τό, ἀγρίμιν Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. Χίος (Καρδάμ.) ἀγρίμι κοιν. ἀγρίμη βόρ. ίδιωμ. ἀγρίμη Μακεδ. (Χαλκιδ.) ἀγριζίνι Τσακων. ἕγριμη Νάξ. (Φιλότ.) ΣΖαμπελ. Ἀσμ. δημοτ. 764 ἕγριμη Σάμ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἀγρίμαιον διὰ τοῦ πληθ. ἄγριμαια, ἔξ οῦ *ἀγρίμαια, κατὰ τὸ ἀντίστροφον σχῆμα καλάμια - καλάμι, θαλάμια - θαλάμια κτλ. Πβ. ΓΧατζιδ. ἐν Αθηνᾶ 22 (1910) 240 κέξ. Τὸ γ ἐν τῷ τύπ. ἄγριμη προηλθεν ἐκ τοῦ πληθ. τύπ. ἄγριμη προφερομένου ἄγριμηα. Πβ. ἀμνίδια ἐκ τοῦ ἄμνια, δι' ὃ ίδ. ἀμα. Πβ. καὶ μεσν. ἐπίθ. ἄγριμης.

1) Πᾶν ἄγριον θηλαστικὸν τετράπουν σύνηθ.: 'Ιδως τὸν λόγγον βουσκᾶν τὸν ἀγρίμα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Πῆγαν τὸν ἀγρίμα κὶ μόφαγαν τὸν καλαμπόν' αὐτόθ. || Ἀσμ.

Φεύγουντες σὰ λαφύποντα, ὁ γρίμα κυνηγημένα
ΣΖαμπέλ. ἔνθ' ἀν. Μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπου ἀγρίου, ἀτιθάσου,
δυστρόπου, ἀπολιτίστου, βαρβάρου κοιν.: Εἶναι ἀγρίμι, δὲ
θέλει νὰ δῇ ἀνθρώπῳ σύνηθ. Ἀγρίμι κατάμονο εἶναι ὁ γιός σου
Ἀνδρ. Πῆγαν τὸν ἀγρίμα κὶ μόφαγαν τὸν καλαμπόν' (ἔνν. παιδία ἀτακτα) Αἰτωλ. Πρ. ἀγριοκάτσικο. Συνών.
ἀγρίδι 1. 2) Αἴγαγρος Κάλυμν. Κάρπ. β) Εἶδος
αἰγάγρου Κρήτ.: Ἀσμ.

Ἄγριμα κι ἀγριμάκια μου, λάφια μου μερωμένα,
πέτε μου ποῦ ν' οἱ τόποι σας καὶ ποῦ δὲ χειμαδεία σας;
Νὰ φάς ἀπὸ λαγοῦ μερὶ κι ἀπὸ ἀγριμοῦ τὴ μέση.

3) Ἀγριον πτηνὸν Στερελλ. (Λαμ.) 4) Εἶδος μικροῦ
λάρου Σῦρ. 5) Ἀγρενόμενον ζῷον, θήραμα Χίος
(Καρδάμ.) Ἡ σημ. ἡδη παρ' Ἀθην. 12,549f «πολλὰ μὲν
τῶν ἀγριμαίων ἔγκειται πεπονημένα... γένη». Πρ. καὶ
Preisigke Wört. griech. Papug. ἐν λ. ἀγριμαῖον.
Συνών. ἀγριομερινό, κυνήγι. 6) Τερατῶδες μυθικὸν
θηρίον ἀνθρωποφάγον (ἐν παραμυθ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) 7) Τὸ δέρμα τοῦ ἀγριμοῦ Μακεδ. (Χαλκιδ.):
Μαζεύ ἀγριμυγα. 8) Κατ' ἐπέκτ. ἡ ἡμερος αἵξ ὡς ζωηρὸν καὶ ἀτίθασον ζῷον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ πρόβατον
Κρήτ. Μῆλ.

ἄγριμικός ἐπίθ. Κρήτ. ἀγριμός Θράκ. (Σαρεκκλ.)
ἀγριμικὸ τό, Θράκ. (Αρκαδιούπ.) Μακεδ. (Κοζ.) Πελοπον.
(Λακων. Μάν.) ὁ γριμικό Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγρίμι.

1) Ὁ ἀνήκων εἰς τὴν αἴγαγρον, ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς αἰγάγρου Κρήτ.: Ἐσυρα τοιάντα δρυγίες ἀγριμικὸ λουρὶ (ἐκ τοῦ δέρματος τῆς αἰγάγρου ἔκοψα λωρίδα μήκους τριάκοντα δρυγιῶν). 2) Τὸ ούδ. ὡς ούσ., ἀγρίμι 1, δὲ ίδ. Ζάκ. Θράκ. (Αρκαδιούπ.) Μακεδ. (Κοζ.) Πελοπον. (Λακων. Μάν.): Άπ' ὅλα τὸ ἀγριμικὰ βρύσκονται 'ζ τὸ δρυμάν' (δάσος) Αρκαδιούπ. || Γνωμ. 'Ο ποντιλολόγος πούπουλα κι δὲ φαρᾶς χλέπια κι δόπον κυνηγάει τὸ ἀγριμικὰ ψία ξεπολυσία (δὲ κυνηγὸς τῶν πτηνῶν ὡς κέρδος ἔχει τὰ πτερά των, δὲ ἀλιεὺς τὰ λέπιά των καὶ δὲ κυνηγὸς τῶν ἀγριμῶν τὴν παντελῆ ἀνυποδησίαν του) Λακων. || Ἀσμ.

Νά σε φυτέψω 'ζ τὸ βονό, | σκιάζομαι γιὰ τὸ ἀγριμικό,
νά σε φυτέψω 'ζ τὸ γιαλό, | σκιάζομαι γιὰ τὸ ἀγριόψαρο
(σκιάζομαι = φυτοῦμαι) Μάν. β) Ὁ χοῖρος κατ' εὐφημισμ. Ζάκ. Μακεδ. (Κοζ.) γ) Ἐρημος οἰκία Θράκ. (Σαρεκκλ.): 'Ας πάγω, μωρή, νὰ δῶ τὸ σπίτι μου, νὰ δῶ τὸ ἀγριμό μ'. Πρ. ρημάδι.

ἄγριμοκέρα ἐπίθ. θηλ. Κρήτ.

Ἐκ τῶν ούσ. ἀγρίμι καὶ κέρας. Λιὰ τὸ β' συνθετ. ἀμάρτ. ὡς ἀπλοῦν πρ. ἀβγοτδέρας, γιδοκέρης, ἐφτακέρης, τραγοκέρης, τρικέρης κτλ.

Ἡ ἔχουσα κέρατα διμοια πρὸς τὰ τῆς αἰγάγρου, ἐπὶ αἰγός.

ἄγριμοκόκκαλο τό, Κρήτ.

Ἐκ τῶν ούσ. ἀγρίμι καὶ κόκκαλο.

Οστοῦν αἰγάγρου, τὸ ὅποιον, ἀφ' οὐ σχισθῆ ὑπὸ τοῦ ποιμένος δὲ μηρὸς ζῷου τινὸς ἐκ τοῦ ποιμνίου, ἐμβάλλεται ἐν αὐτῷ καὶ ἐνράπτεται πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως τὸ ζῷον

τοῦτο, τὸ ὅποιον μέλλει νὰ χρησιμεύῃ ὡς ὀδηγὸς τοῦ ποιμνίου, ἀποκτήσῃ κατὰ τὴν δοξασίαν τῶν ποιμένων τὴν μαγικὴν δύναμιν νὰ κάμνῃ τὰ ἀκολουθοῦντα αὐτῷ ζῷα «ἄγρια σὰν ἀγρίμι» καὶ ἀδυνατῆς νὰ συλλαμβάνῃ αὐτά. Πρ. καὶ περδικοκόκκαλο, σκυλλοκόκκαλο, χοιροκόκκαλο, ψαροκόκκαλο.

ἄγριμοκυνηγὸς δ, Κρήτ.

Ἐκ τῶν ούσ. ἀγρίμι καὶ κυνηγός.

Θηρευτὴς αἰγάγρων. Συνών. ἀγριμολόγος.

ἄγριμοκωπέλλουδο τό, Κῶς

Ἐκ τῶν ούσ. ἀγρίμι καὶ κωπελλούδι.

Ἡ δύσκολος καὶ ἀπρόσιτος κόρη: Ἀσμ.

Τὸ κυπαρίσσι τὸ λυγγὸν δὲ ἀγέρας τὸ ζευλώνει καὶ τὸ ἀγριμοκωπέλλουδο δὲ νεὸς τὸ ημερώνει (ζευλώνει = κάμπτει).

ἄγριμολόγος δ, Ἀντικύθ. Κρήτ. Πληθ. ἀγριμολόγοι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγρίμι καὶ λόγος, δημοκρατεῖται κατέστη παραγωγικὴ κατάλ., περὶ ής ίδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 247.

Θηρευτὴς αἰγάγρων ἔνθ' ἀν.: Ἀσμ.

Ποιὸς εἰν' δὲ νεὸς δὲ κυνηγός, δὲ νεὸς δὲ ἀγριμολόγος, ποῦ δὲ φοβᾶται τὸ θερόλινο καὶ δὲ δρομάσσει δράκω; Κρήτ.

Σαράδα μέρες ἔκαμεν δὲ κυνηγὸς 'ς τὸ δαῦκο κι ἀπάνω τοιοὶ σαράδα δυὸς ἔστεσε μοιρολόι, παιδιά, δὲν εἶναι κυνηγοί, δὲν εἶν' ἀγριμολόοι;

(δαῦκο = χάνδακα· ἔστεσε μοιρολόι = ἥρχισε νὰ θρηνῇ) αὐτόθ. Συνών. ἀγριμοκυνηγός.

ἄγριμολογῷ Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγριμολόγος.

Θηρεύω αἰγάγρους: Ἀσμ.

κυνήγια καὶ λαγώνευγεν δὲ νεὸς κι ἀγριμολόγα (λαγώνευγεν = ἐθήρευε λαγούς).

ἄγριμονερὸ τό, Κρήτ.

Ἐκ τῶν ούσ. ἀγρίμι καὶ νερό.

Πηγή, ἐξ ής πίνουν οἱ αἴγαγροι.

ἄγριμόνια ἡ, Θράκ. (Ἀδριανούπ.) ἀγριμονιὰ Λεξ. Κομ. Περίδ. Βυζ.

Τὸ Ἰταλ. *agrimonia*, δὲ ἐκ τοῦ Ἑλλην. ἀργεμώνη. Πρ. ESophocles Greek Lexic. (λ. ἀργεμώνη) καὶ ΓΧατζιδ. MNE 2,198 καὶ 200.

Τὸ φυτὸν ἀγριμόνιον τὸ Εύπατόριον (*agrimonia* Eupatoria) τῆς τάξεως τῶν ροδανθῶν (*rosaceae*), τὸ Εύπατόριον τοῦ Διοσκορ. (4,41). Πρ. ΠΓεννάδ. Συνών. ἀσπροζάκι, φονόχορτο.

ἄγριμότραγος δ, ἀμάρτ. ἀγριμότραος Κρήτ.

Ἐκ τῶν ούσ. ἀγρίμι καὶ τράγος.

Ἄγριος τράγος. Συνών. ἀγριότραγος.

ἄγριμούτσα ἡ, Κρήτ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Η μεγάλη ἀκρίς. Ίδ. ἀκρίδα.

